

Terry Pratchett

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

BİR DİSKDÜNYA® ROMANI



Delü

“Yalnızca rüyalarımızda tamamen özgürüz.
Diğer her an, bize maaş gerek.”

Terry Pratchett

1948 yılında İngiltere’de doğan Sör Terry Pratchett, çağdaş fantezi ve mizah edebiyatının önde gelen isimlerinden biri. Hayalgücü, Büyük A’Tuin’in zihni kadar geniş; kalemi ise Rincewind’in cesareti kadar bükülgen olan Terry Pratchett’in yarattığı DiskDünya evrenine ait, 41 roman ve irili ufaklı yan kitaplar var. Bunlar dışında; 2010 İngiliz Yazarlar Ödülü sahibi Uls ile, çocuklara yönelik yazdığı *Johnny Maxwell* serisi de yazarın külliyatını süslüyor. Ayrıca DiskDünya’ya ait *Muhteşem Maurice* ve *Değişmiş Fareleri* ile 2001 yılında, İngiltere’nin en saygın çocuk edebiyatı ödülü olan *Carnegie Madalyası*’nı da kazandı.

Kendisine dünya çapında şöhret getiren ve devasa bir hayran kitlesi kazandıran DiskDünya serisi, film ve dizilere; tiyatro, radyo ve bilgisayar oyunlarına uyarlandı. Pratchett’in eserleriyle sayısız ödül kazanmış olması yetmezmiş gibi, adına verilen bir de “ilk kitap ödülü” var.

Pterry, 2015 yılında ne yazık ki boyut değiştirerek hayranlarını ve yarattığı dünyayı öksüz bıraktı. Fakat bugün hâlâ aramızda dolaştığını rivayet edenler de az değil. Büyünün gücüyle tabii.

Terry Pratchett, halen İngiltere’de ‘kitabı raflardan en çok araklanan yazarlar’ listesinde başı çekiyor.

www.terrypratchett.co.uk

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

© 2011, Tudem Yayın Grubu

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2011, Terry and Lyn Pratchett

İlk baskı 2011 yılında, İngiltere'de *I Shall Wear Midnight* adı ile Random House Children's Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

YAZAR: Terry Pratchett

TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi

EDİTÖR: Ümit Mutlu

DİZİ EDİTÖRÜ: Burhan Düzçay

SON OKUMA: Sinan Çam

KAPAK GÖRSELİ: Paul Kidby

KAPAK TASARIMI: Burak Tuna

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

İkinci Baskı: Nisan 2017 (2000 adet)

(Kitabın ilk baskısı Tudem markasıyla yapılmıştır.)

ISBN: 978-605-5060-85-5

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

Terry Pratchett

GECEYE
BÜRÜNECEĞİM

BİR DISKDÜNYA® ROMANI - 38

Deli

Narin Mizaçlı Kişilere Uyarlanmış Feegle Sözlüğü (Bayan Sezgiye Kene tarafından hazırlanmaya devam etmektedir)

Abidik gubidik: Saçma, saçmalık.

Amanın!: 'Aman Tanrım!' ile 'Sinirim tepemde ve birazdan sorun çıkacak' arasında değişen anlamları olan genel bir nida.

Antika: Tuhaf, garip.

Boynumuz kıldan ince: Kendisini bekleyen yazgıyı kabullenmek.

Bulut: Bana 'yorgun' anlamına geldiği söylendi.

Esrar: Gizli şeyler.

Eyvah: Genel bir ümitsizlik nidası.

Fos: *bkz.* Kofti.

Hamam: Yalnızca dağ Feeglelerinin höyüklerinde, düzenli banyo yapacak kadar su olan yerlerde bulunan bir tür buhar banyosu. Tebeşir Feegleleri, biriken kirin eninde sonunda kendi kendine üstlerinden döküleceği gerçeğine güvenir.

Kelda: Kabilenin başı. Dişidir ve zaman içinde kabilenin çoğunun annesi olur. Feegle bebekleri çok küçüktür ve bir kelda, hayatı boyunca yüzlercesini doğurur.

Kemer heybesi: Kemerin ön kısmında taşınan deri kese. Feegleler bu kesenin içinde değerli eşyalarını, yarısı yenmiş yiyeceklerini, ilginç böcekleri, işe yarayacağını düşündükleri dal parçalarını, şans pisliklerini vs. taşır. Bir kemer heybesinin içini karıştırmak iyi bir fikir değildir.

Kılçık: Can sıkıcı kimse.

Kılkuyruk: Gücsüz biri.

Kıpkılçık: Gerçekten can sıkıcı kimse.

Koca adam: Kabile şefi (genelde keldanın kocası).

Kocakarı: Her yaştan cadı.

Kocakarı işi: Bir cadının yaptığı her şey.

Kocakarıların kocakarısı: Çok önemli bir cadı.

Kocatip: İnsan.

Kofti: İşe yaramaz kişi.

Koyun: Çimen yiyen ve 'mee' diyen yünlü şeyler. Diğer türle çok kolay karıştırılır.

Kubur: Tuvalet.

Muşmula: Yaşlı kadın.

Ozan: Kabilenin müzisyeni. Müzik aletleri, şiirler, hikâyeler ve şarkılar konusunda yetenekli olur.

Özel koyun ilacı: Üzgünüm ama muhtemelen kaçak imal edilmiş viski. Koyunlar üzerinde ne etkisi olduğunu kimse bilmiyor. Fakat tek bir damlasının, çobanlara soğuk kış gecelerinde, Feeğlelara ise *her zaman* iyi geldiği söylenir. Sakın evde denemeyin.

Ölüyom: Bir şeyi çaresizlikle istemek: 'Bir fincan çay için ölüyom.'

Sinsi herif: Nahış biri.

Son Dünya: Feeğlelar ölü olduklarına inanır. Bu dünya çok güzel, derler, demek ki geçmiş yaşamlarında çok iyi kişiler olmuşlardır ve öldükleri zaman buraya gelmişlerdir. Bu dünyada ölüyor görünmek, yalnızca Son Dünya'ya geri dönmek demektir ve onlara göre Son Dünya oldukça sıkıcıdır.

Vecibe: Çok önemli, geleneklerin ve büyü'nün şart koştuğu görev. Bir kadın ismi değil.

Bölüm 1

İYİ BİR KOCA MİNİ DELİKANLI

Neden, diye merak etti Tiffany Sızı, insanlar gürültüyü bu kadar seviyor? Neden gürültü bu kadar önemli?

Çok yakında bir yerde, doğum yapan inek sesine benzeyen bir gürültü vardı. Ses eski bir laternadan geliyordu ve laternanın kolunu ezik silindir şapka takmış hırpani bir adam çevirmekteydi. Tiffany elinden geldiğince nazik bir biçimde, kıyın kıyın uzaklaştı ama gürültü yapışkan bir şeydi; izin verseniz sizi eve kadar izleyeceğini hissediyordunuz.

Ama bu, çevresindeki büyük gürültü kazanındaki seslerden yalnızca bir tanesiydi; onca gürültüyü insanlar çıkarıyordu ve onca insan, gürültü yapan diğer insanlardan daha fazla gürültü çıkarmaya çalışıyordu. İğreti tezgâhların yanında tartışanlar, su dolu kovalardaki elmaları ya da kurbağaları dişleriyle yakalamaya çalışanlar,* ödül dövüşçülerine ve payetli bir kostüm giyen ip cambazı hanıma tezahürat yapanlar, bağır çağır pamuk şeker satanlar ve çok da incelikli ifade etmek lazım değilse, sünger gibi içenler...

* Gözleri bağlı olarak tabii.

Yeşil yaylanın üzerindeki hava gürültüyle yoğunlaşmıştı. İki üç kasabanın nüfusu tepelerde toplanmış gibiydi. Bu yüzden, genelde yalnızca seyrek akbaba çığıllıkları duyduğunuz yerde şimdi... eh, *herkesin* çığıllıklarını duyuyordunuz. Hem de bitmek tükenmek bilmez bir şekilde. Ve buna *eğlenmek* adı veriliyordu. Gürültü yapmayan tek kesim, işlerini övgüye değer bir sessizlik içinde yürüten hırsızlar ve yankesicilerdi; tabii onlar da Tiffany'nin yanına yanaşmıyordu. Kim bir cadıdan para aşırma-ya çalışırdı ki? Parmaklarımızı kaptırmadan kaçabilirsiniz şanslı sayılırdınız. En azından onları korkutan şey buydu ve kafası çalşan bir cadı, böyle bir korkuyu teşvik ederdi.

Eğer bir cadıysanız, diye düşündü Tiffany Sızı, tüm cadıları temsil edersiniz. Yerden bir metre kadar yukarıda süzülen süpürgesine bağladığı ipi çekerek insanların arasında yürümeye devam etti. Bu Tiffany'yi biraz rahatsız etmeye başlamıştı. İşine geliyordu ama onu rahatsız da ediyordu, çünkü panayırdaki bütün küçük çocuklar da balonlara bağlanmış ipleri çekiştiriyordu. Ve Tiffany, küçük çocuklar gibi ip çekiştirmenin, kendisini epey aptal gibi gösterdiğini düşünmeden edemiyordu. Ve bir cadıyı aptal gibi gösteren bir şey, *tüm* cadıları aptal gibi gösterirdi.

Fakat diğer yandan, süpürgeyi bir çalıya bağlayıp bırakacak olsa, çocuğun biri iddia uğruna onu çözer ve süpürgeye binerdi; süpürge de onu atmosferin en yüksek tabakasına, havanın donduğu yere kadar taşırdı. Tiffany teorik olarak süpürgeyi geri çağırabilirdi ama anneler, parlak bir yaz sonu gününde çocuklarının buzunu çözmek konusunda epey alingan davranabiliyordu. Bu hiç iyi görünmezdi. İnsanlar konuşurdu. İnsanlar, cadılar hakkında her zaman konuşurdu.

Tiffany, süpürgeyi peşinden sürükleme zorunluluğuna boyun

eğdi. Şansı varsa, insanlar onun, panayırın ruhuna esprili bir biçimde katıldığı düşünürdü.

Panayır gibi aldatıcı ölçüde neşeli bir yerde bile görgü kuralları çok önemliydi. O bir cadıydı; birinin adını unutursa (veya daha da kötüsü yanlış hatırlarsa) neler olacağını kim bilebilirdi? Küçük düşmanlıkları, hizipleri, komşularıyla konuşmayan insanları ve daha nicesini unutursanız ne olurdu? Tiffany 'mayın tarlası' deyimini bilmiyordu ama bilseydi, bu deyim ona epey tanıdık gelirdi.

O bir cadıydı. Tebeşir'deki tüm köyler için cadıydı. Artık yalnızca kendi köyü için değil, en az bir günlük yürüme mesafesindeki Arpalı Köy'e kadar ve hatta tüm diğerleri için... Bir cadının kendi bölgesi saydığı ve içindeki insanlar için gerekeni yaptığı alan 'yurt' olarak biliniyordu; genel olarak yurtlar düşünülürken de bu yurt oldukça iyi bir yurttu. Koskoca bir jeolojik çıkıntıya tek başına sahip çıkan çok fazla cadı bulamazdınız. Gerçi bu yurt daha çok çimenliklerle, çimenlikler de koyunlarla kaplıydı. Ve bugün yaylalardaki koyunlar, kendi hallerine bırakıldıklarında her ne yapıyorlarsa yine onu yapmak üzere kendi hallerine bırakılmışlardı; ki büyük olasılıkla siz onlara göz kulak olurken her ne yapıyorlarsa, şu anda da tıpatıp aynısını yapıyorlardı. Normalde üstlerine titrenen, güdülen ve göz kulak olunan koyunlar bugün kimsenin ilgisini çekmiyordu, çünkü dünyadaki en ilgi çekici olay şu anda burada oluyordu.

İtiraf etmek gerekirdi ki Ot Yolmaca Panayırını dünyanın en ilgi çekici olaylarından biri olarak saymak için, hayatınız boyunca evinizden en fazla beş altı kilometre uzağa gitmiş olmaydınız. Tebeşir civarında yaşıyorsanız, panayırdaki, tanıdığınız herkesi* görürdünüz. Genellikle, evleneceğiniz kişiyle de orada

* Ve Tiffany bir cadı olarak, onları çok iyi tanıyordu.

tanışırđınız. Kızların hepsi en iyi elbiselerini giyerler; oğlanlarsa saçlarını ucuz jölelerle (ya da daha büyük olasılıkla tükürükle) kafalarına yapıştırırlar ve umutlu ifadelerle dolanırlardı. Tükürüğü tercih edenler daha iyi görünürdü, çünkü ucuz jöle gerçekten de çok ucuz olduğundan, genellikle sıcak havada eriyip akar; delikanlının, umduğu gibi genç kızları değil, sinekleri cezbetmesine neden olurdu. Sinekler de öğle yemeklerini umutlu delikanlının kafasından yerlerdi.

Bununla birlikte, panayırın adı 'Bir Öpücük Kapma ve Şansın Varsa İkinci Bir Öpücük İçin Söz Alma Panayırđ' konamayacağından, Ot Yolmaca Panayırđ konmuştu.

Ot Yolmaca Panayırđ, yaz sonunda düzenlenen üç günlük bir panayırđı. Tebeşir'deki çoğu insan içinse tatil günüydü. Bugün panayırđın üçüncü günüydü ve çoğu insana göre, hâlâ birinden öpücük alamadıysanız artık eve gitseniz de olurdu. Tiffany öpücük almamıştı ama ne de olsa o bir cadıydı. Cadıların insanı nelere dönüştürebileceğini kim bilebilirdi?

Yaz sonunda havalar ılık gidiyorsa, bazı insanlar yıldızların ve çalıların altında uyumayı tercih ederdi. İşte bu yüzden, geceleyin gezintiye çıkmaya karar vermişseniz, birilerinin ayağına basmamak için dikkatli olmanız gerekirdi. Ođđ Ana'ya göre –ki kendisi üç tane koca eskitmiş bir cadıydı– insan bir şekilde, *kendi eğlencesini yaratabiliyordu*. Ođđ Ana'nın ta dağların orada yaşaması yazıktı, çünkü Ot Yolmaca Panayırđ'nı görse buna bayılırdı. Ayrıca Tiffany, onun devi gördüğü zamanki yüz ifadesine tanık olmayđ çok isterdi.*

* Tiffany daha sonra, tüm cadıların devi görmüş olmaları gerektiğini fark etti; çünkü dağlardan büyük şehre uçarak gidiyorsanız onu gözden kaçırmak imkânsızdı. Ođdukaça çarpıcı bir manzaraydı. Ama Ođđ Ana, dönüp dönüp tekrar bakacak türden biriydi.

Dev –ki bir erkek devdi bu, bundan kuşku etmek kesinlikle imkânsızdı– çimenlere binlerce sene önce oyulmuştu. Yeşilliklerin ortasına, beyaz çizgilerle çizilmiş bir şekildi. İnsanların, tehlikeli bir dünyada hayatta kalmak ve doğurganlık hakkında düşünmesi gerektiği günlerden kalmaydı.

Ah, bir de... pantolonun icadından önce oyulmuş gibi görünüyordu. Aslında, şeklin pantolonu olmadığını söylemek yeterli değildi. Şeklin pantolon eksikliği, dünyayı dolduruyordu. Tepelerin dibinden geçen yolda yürüyüşe çıkacak olsanız, orada dev bir, nasıl desek, bir şey eksikliği –mesela pantolon gibi bir şeyin eksikliği– olduğunu ve onun yerini başka bir şeyin *fazlalığıyla* doldurduğunu fark etmeden geçemezsiniz. Bu kesinlikle, pantolonsuz bir adam şekliydi ve kesinlikle kadın değildi.

Ot Yolmaca Panayırı'na gelen herkesin, yanında küçük bir kürek ya da en azından bir bıçak getirmesi, dik yamaçtan aşağı yürüyerek, geçen seneden beri şeklin üzerinde büyüyen otları yolması ve altındaki tebeşirin taptaze parıldamasına, devin de –sanki yeterince göze çarpmıyormuş gibi– göze çarpmasına yardımcı olması bekleniyordu.

Kızlar, dev üzerinde çalışırken bol bol kıkırdıyordu.

Kıkırdamanın sebebi ve hangi koşullar altında gerçekleştiği, Tiffany'ye Ogg Ana'yı hatırlatıyordu. Ogg Ana'yı genelde Havamumu Nine'nin arkasında, koskocaman sırtırken bulurdunuz. Neşeli bir ihtiyar olarak tanınırdı ama yaşlı kadında bundan çok daha fazlası vardı. Tiffany'nin *resmen* öğretmeni olmamıştı, fakat Tiffany yine de Ogg Ana'dan bir sürü şey kapmıştı. Bunu düşünürken kendi kendine gülümsedi. Ogg Ana her tür eski, karanlık şeyi bilirdi: Eski büyüler, cadı gerektirmeyen büyüler, insanların içlerinde ve doğada olan büyüler... Ölüm, evlilik ve

birliktelik gibi şeylerle ilgili büyüler. Ve duyan kimse olmasa bile, yine de tutulması gereken sözlerle ilgili büyüler. Ve insanların tahtaya vurmasına ve asla ama asla, kara bir kedinin altından geçmemesine sebep olan bütün o şeylerle ilgili büyüler...

Bunu anlamak için cadı olmanız gerekmiyordu. O özel anlarda, dünya daha... eh, daha gerçek ve akışkan oluyordu. Ogg Ana bu duruma *esrarlı* diyordu. Çoğunlukla, “Ben bir brendi alayım, çok teşekkürler, hatta elin değmişken duble olsun,” diyen bir kadın için, sıra dışı ölçüde ciddi bir sözcüktü bu. Ayrıca Tiffany’ye, cadıların çok daha fazla eğleniyor gibi görüldüğü o eski günlerden bahsetmişti. Mevsimler değişirken yaptığımız şeyler örneğin; halkın belleği –ki Ogg Ana’ya göre nefes alan, asla solmayan, derin, karanlık bir şeydi bu– dışında, her yerde ölüp gitmiş olan onca âdet. Küçük ayinler.

Tiffany, ateş hakkındaki eski âdetleri özellikle seviyordu. Tiffany ateşi severdi. Doğanın unsurları arasında en çok onu severdi. Öylesine kuvvetli ve karanlık güçler için de öylesine korkutucuydu ki, insanlar ateşin üzerinden birlikte atlayarak eğlenirdi.* Ogg Ana’ya göre, küçük bir şiir okumak da işe yarardı; hiç naz yapmadan, şiirin dizelerini Tiffany’ye söylemişti ve sözcükler Tiffany’nin aklına yapışıp kalmıştı. Ogg Ana’nın ağzından çıkan çoğu sözcük, böyle yapışkan olurdu.

Ama o günler geçmişti. Artık herkes daha edepliymişti. Ogg Ana ve dev dışında.

Tebeşir’de başka çizimler de vardı. Bunlardan biri, bir seferinde Tiffany’nin yerden kalkıp dörtnala kendisini kurtarmaya

* Tiffany’ye göre, birlikte ateşin üzerinden atlarken koruyucu giysiler giymek ve ne olur ne olmaz diye size bir kova su uzatabilecek birini yakında buldurmak da gerekirdi elbette. Cadıların pek çok özelliği vardı ve bunların arasında en öne çıkanı, pratik insanlar olmalarıydı.

geldiğini sandığı beyaz bir attı. Şimdi dev de aynısını yapsa ne olacağını merak ediyordu, çünkü kısa süre içinde on sekiz metre uzunluğunda bir pantolon bulmak çok zor olurdu. Ve düşününce, pantolon bulmak için acele etmek *isterdiniz*.

Tiffany dev hakkında yalnızca bir kez kıkırdamıştı ve o da çok uzun zaman önceydi. Gerçekten de dünyada yalnızca dört tip insan vardı: Erkekler, kadınlar, sihirbazlar ve cadılar. Sihirbazlar daha çok büyük şehirlerdeki üniversitelerde yaşarlardı ve evlenmelerine izin verilmezdi. Tiffany bunun sebebini anlamıyordu. Her neyse, zaten onlar buralarda pek takılmazdı.

Cadılarsa kesinlikle kadın olurdu ama Tiffany'nin tanıdığı yaşlı cadıların da çoğu evli değildi. Bunun sebebi daha çok, Ogg Ana'nın bütün uygun koca adaylarıyla evlenmiş olmasıydı; fakat büyük olasılıkla, pek zamanlarının olmaması da önemli bir faktördü. Elbette arada bir, havalı bir kocayla evlenen bir cadı da çıkabiliyordu; Lancreli Magrat Sarımsak gibi. Anlatılanlara göre Magrat, artık daha çok şifalı otlarla ilgileniyordu. Ve Tiffany'nin bildiği, flört etmeye bile zamanı olan tek genç cadı, dağlarda yaşayan en iyi arkadaşı Petulia'ydı. Petulia domuz büyüsü konusunda uzmanlaşmıştı ve yakında babasının domuz çiftliğini miras alacak olan –yani, neredeyse asil sayılabilecek– iyi bir gençle evlenecekti.*

* Petulia'nın romantik hedeflerine yardımcı olan şey muhtemelen, genç adamın domuzlarının gizemli bir biçimde ikide bir hastalanması ve yakalandıkları kanlı ishal, kör soluşan, ar kaybı, eğelenmiş diş, deligöz, pasak, acıtık, dönergeç beygir, burgu ve dizigimmiş gibi hastalıkların tedavi edilmesi gerekliliğiydi. Bu büyük talihsizlikti, çünkü o hastalıkların yarısı, normalde domuzlarda asla bulunmazdı; hatta bir tanesi, yalnızca tatlı su balıklarında görülen bir hastalıktı. Ama komşular, Petulia'nın domuzları iyi edebilmek için harcadığı çabadan etkilenmişti. Gece gündüz, her saat, süpürgesinin üzerinde gidip gelirken görülebiliyordu. Ne de olsa cadılar, kendilerini işlerine adanmış kadınlardı.

Ama cadılar yalnızca meşgul değil, aynı zamanda *uzak* kadınlardı; Tiffany bunu erkenden öğrenmişti. İnsanların arasında yaşıyorlardı ama onlarla *aynı* değillerdi. Her zaman bir tür mesafe ya da ayrılık vardı. Bunu yaratmaya çalışmanız gerekmezdi; bu kendiliğinden olurdu. Küçüklüğünden beri tanıdığı ve entariler içinde birlikte koşup oynadığı kızlar, artık yolda onun yanından geçerken hafifçe diz kırıyor; yaşlı adamlar, o geçerken ellerini alınlarına götürüp selam veriyordu.

Bunun sebebi sırf saygı değildi, bir tür korku da vardı. Cadıların sırları olurdu. Bebekler doğarken, yardımcı olmak için orada olurlardı. Evlendiğinizde, yanınızda bir cadının olması iyi bir fikirdi (iyi şans getirsin diye mi, yoksa kötü şansını önlemek için mi, belli değildi) ve öldüğünüzde de, yolu göstermek için orada bir cadı olacaktı. Cadıların kimseye... eh, cadı olmayan kimseye söylemedikleri sırları olurdu. Kendi aralarında, bir iki içki (ya da Ogg Ana'nın durumunda bir ya da dokuz içki) içmek için bir yamaca toplandıklarında, gıdaklayan tavuklar gibi dedikodu yaparlardı.

Ama asla gerçek sırlar hakkında değil; yaptığın, işittiğin, gördüğün ve asla söylemediğin şeyler hakkında değil. O kadar çok sır saklıyorsun ki, dışarı sızmaya başlayacak sanıyorsun. Bir cadının görebileceği şeylerle karşılaştırıldığında, pantolonsuz bir devin lafı bile edilmez.

Hayır. Tiffany, Petulia'nın flörtünü hiç kıskanmıyordu. O büyük olasılıkla yağmur altında, kocaman çizmeler ve çirkin kauçuk önlükler içeren, 'oink oink' sesleri arasında yaşanan bir flörttü.

Ama onun *sağduyusuna* imreniyordu. Petulia her şeyi çözmüştü. Gelecekte ne olmak istediğini biliyordu. Dolayısıyla da

kollarını sıvamış, yeri geldiğinde dizlerine dek 'oink'e batmış bir halde, o isteği gerçekleştirmişti.

Her aile, dağlardakiler bile; yazın çöp tenekesi, senenin geri kalanında da et, pastırma, jambon ve sosis görevi görsün diye, en az bir tane domuz beslerdi. Domuz *önemliydi*; üzerine kırıklık geldiğinde bir nineyi terebentinle tedavi edebilirdiniz ama domuzunuz hastalandığında, hemen domuz cadısını çağırırdınız ve ücretini de öderdiniz; hem de iyi bir ücret, genellikle sosisle ödenen bir ücret.

Her şeyden önemlisi Petulia, uzman bir domuz-sıkıcıydı; asil domuz-sıkma sanatında bu senenin şampiyonu da oydu zaten. Tiffany bunun daha iyi ifade edilemeyeceğini düşünüyordu; arkadaşı, bir domuzla birlikte oturur, onunla son derece sıkıcı şeyler hakkında sakın sakın, nazik nazik konuşurdu; sonunda bir tür tuhaf domuzsal mekanizma devreye girer, domuz mutluluk içinde esner ve devrilirdi. O artık canlı bir domuz sayılmazdı; takip eden sene boyunca, ailenin beslenme rejimini destekleyecek çok önemli bir katkı maddesine dönüşmüş olurdu. Bu, domuz için en iyi sonuç olmayabilirdi belki ama domuz-sıkma sanatı icat edilmeden önce, domuzların ne kadar pis ve gürültülü bir biçimde öldüğü düşünülürse, her şeyi kapsayan bu engin düzen içinde, aslında göreceli olarak çok daha iyi bir sonuçtu.

Tiffany, kalabalık içinde yapayalnız, içini çekti. Sivri tepeli siyah şapkeyi takmak zordu. Çünkü beğenseniz de beğenmeseniz de cadı demek, sivri tepeli şapka demektir; sivri tepeli şapka da cadı demektir. İnsanların, yanınızda *dikkatli* davranmasına sebep oluyordu. Saygılı davranıyorlardı, ah evet, ve genellikle biraz da huzursuz oluyorlardı; onların kafasının içini görebildiğinizi düşünüyorlardı. Ki aslında bu, iyi ve eski cadı yöntemleri olan

Birinci Görü ve İkinci Şüphe kullanılarak da yapılabilirdi muhtemelen.* Fakat bunlar gerçek büyü değildi. Bir parça sağduyusu olan herkes bunları öğrenebilirdi. Sadece bazen, o bir parçayı bulmak zor oluyordu. İnsanlar yaşamakla o kadar meşguldür ki, durup *neden* diye düşünmezler. Ama cadılar düşünürdü. Ve bu, onlara ihtiyaç duyulduğu anlamına geliyordu. Ah evet, ihtiyaç. Onlara hemen her zaman ihtiyaç duyulurdu ama çok nazik ve kesinlikle dile getirilmeyen bir biçimde; *istendikleri*, tam olarak söylenemezdi.

Burası, insanların cadılara çok alışkın olduğu dağlar gibi değildi; Tebeşir'deki insanlar dost canlısı olabilirdi ama dost değillerdi; *gerçek* dostlar değil. Cadı, farklı biriydi. Cadı sizin bilmediğiniz şeyleri bilirdi. Cadı başka türden bir insandı. Cadı muhtemelen, kızdırmamanız gereken biriydi. Diğer insanlar gibi değildi.

Tiffany Sızı bir cadıydı ve sırf onlar bir cadıya ihtiyaç duydukları için cadı olmuştu. Herkesin cadıya ihtiyacı vardır. Fakat bazen bunu bilmezler işte.

Ve işe yarıyordu. Tiffany ne zaman genç bir annenin ilk bebegini doğurmasına yardım etse ya da ölüm döşeğindeki yaşlı bir adamın dertlerini dindirse; masal kitaplarından kaynaklanan salyalı kocakarı imgesi, bir parça kayboluyordu. Yine de eski masallar, eski söylentiler ve eski kitaplar, dünyanın hafızasından bir türlü silinmiyordu.

* Birinci Görü, gerçekte ne olduğu ile ilgilenirken; İkinci Şüphe, ne düşündüğünüz hakkında düşündüğünüz anlamına geliyordu. Ama Tiffany'nin durumunda, ortada bir de Üçüncü Kuşku (hatta bazen Dördüncü Düşünce) vardı; bunları kontrol etmek bazen bir hayli zor olabiliyordu. Hatta zaman zaman, Tiffany'yi garip düşünce kanallarına bile yönlendirebiliyorlardı.

Terry Pratchett

GECEYE BÜRÜNECEĞİM

*“Sen şansa inanır mısın?” dedi Düşes.
“Ben, şansa inanmak zorunda kalmamaya inanırım,” dedi Tiffany.*

Çünkü Tiffany Sızı'nın inanması gereken çok daha önemli şeyler var. Misal, kendisi. Kudretli bir cadı olma yolunda, önündeki engelleri tek tek aşarken karşısına pis ve sinsi bir şey çıkıyor...

“Geçmişin hatırlanması gerek. Nereden geldiğini bilmezsen, nerede olduğunu da bilmezsin. Ve nerede olduğunu bilmezsen, nereye gideceğini de bilemezsin.”

Ve geçmişten gelen bu pis kokulu kötü düşünce kaynağı Sinsi Adam, Tiffany'nin ve tüm cadıların dünyasını yok etmeye kararlı. Fakat neyse ki...
...tavşan ateşe koşar.

Tiffany Sızı serisinin dördüncü kitabı *Geceye Bürüneceğim*, DiskDünya'nın alevler içindeki toplumsal hafızasına, ta çocukluğa kadar inen sağlam bir çentik atıyor.

[f](#) DiskDunyaTurkiye [t](#) diskdunya_tr [i](#) diskdunya

Delij

delidolu.com.tr
[f](#) /delidolu

[s](#) @delidolukitap
[i](#) @delidolukitap

